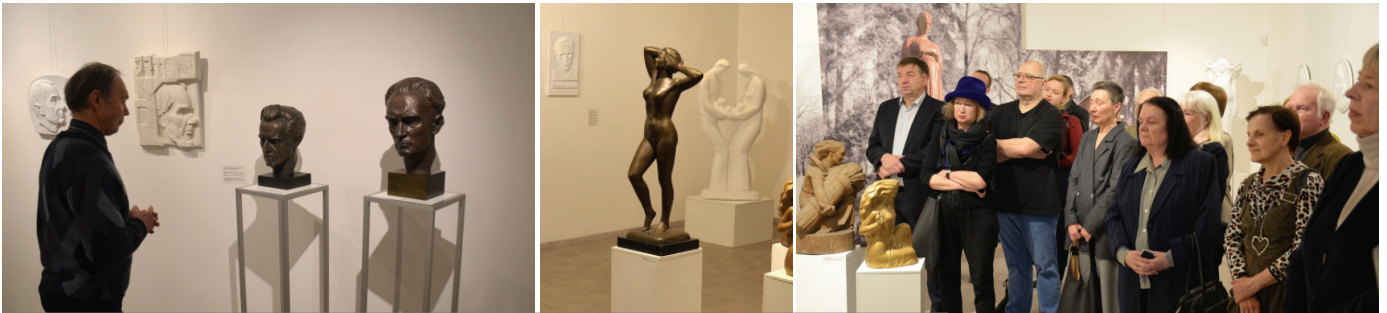

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr.3 (339) 2023 KOVAS

Iš parodos „Ištikimas klasikai. Skulptoriui Leonui Žukliui – 100“ atidarymo galerijoje „Akademija“

SENATE

Kovo 15 d. posėdyje dalyvavo 29 Senato nariai. Pirmiausia Senato pirmininkas doc. Šarūnas Šlektavičius pasveikino prof. dr. Ramintą Jurėnaitę VDA profesorės emeritės vardo suteikimo proga. Profesorė emeritė tarė žodį. Po to Senato pirmininkas doc. Š. Šlektavičius pažymėjo, kad Senato narė Sigita Maslauskaitė-Mažyliienė pateikė prašymą atleisti ją iš Senato narės pareigų, ją išrinkus eiti ambasadorės prie Šventojo Sosto ir Maltos ordinui pareigas ir persikėlus gyventi į Romą. Vilniaus fakulteto taryba į jos vietą naująja Senato nare išrinko doc. dr. R. Butvilaitę. Vadovaudamasis VDA senato darbo reglamento 2 straipsnio 22 punktu Senatas vienbalsiai nutarė pakeisti VDA senato narę S. Maslauskaitę-Mažylienę, naujai išrinkta R. Butvilaitė.

VDA Senato pirmininkas doc. Šarūnas Šlektavičius pristatė 2023 metų Senato darbo planą. Senatas jį vienbalsiai patvirtino.

Svarstytas VDA galerijos „Artifex“ nuostatų atnaujinimas. Prorektorius menui ir mokslui dr. Marius Iršėnas pažymėjo, kad nuostatai buvo parengti ir patvirtinti VDA Senato 2008 m. balandžio 13 d. steigiant galeriją, nuo to laiko nebuvo atnaujinti. 2022 m. galerija, vadovaudamasi VDA padalinių nuostatų inventorizavimo vidaus audito išvadomis ir rekomendacijomis, parengė VDA galerijos „Artifex“ nuostatų atnaujinimo (aktualizavimo) projektą. Nurodė siūlomus galerijos „Artifex“ nuostatų pakeitimus. Pažymėjo, kad teikiant dokumentą tvirtinti Senate buvo atsižvelgta į Senato Meno ir mokslo komiteto posėdyje išsakytas pastabas. Senatas vienbalsiai patvirtino atnaujintus galerijos „Artifex“ nuostatus.

Apsvarstytos Užsienio šalių piliečių priėmimo į VDA taisyklės. Tarpautinių ryšių skyriaus vedėja Lina Košeleva pažymėjo, kad tokio taisyklės tvirtinamos kiekvienais metais, jos buvo išsiųstos visiems senatoriams susipažinti, svarstytos Senato studijų kokybės komitete, dokumentas pakoreguotas pagal pateiktas pastabas. Taisyklės patvirtintos vienbalsiai.

Svarstytas VDA Tarybos rinkimų tvarkos aprašo atnaujinimas. Aprašą, atnaujintą pagal Mokslo ir studijų įstatyme įtvirtintas nuostatas pristatė Rektorės pavaduotoja teisei Neringa Savickė. Svarstant dokumentą Senato darbo komitetoje pagrindinė išsakyta pastaba buvo dėl akademinės bendruomenės rinkėjų apibūdinimo. Palygino aprašo formuluotes su naudojamomis kituose universitetuose. Pasisakė: doc. Rokas Kilčiauskas, doc. Šarūnas Šlektavičius, dr. Ieva Pleikienė, prof. Jonas Audėjaitis, prof. dr. Žygmantas Augustinas, doc. Andrejus Repovas, prof. Ieva Skauronė, prof. Ričardas Bartkevičius, doc. Monika Žaltauskaitė-Grašienė, prof. dr. Renata Maldutienė,

dr. Dalia Klajumienė, prof. Konstantinas Bogdanas, doc. Severija Inčirauskaitė-Kriaunevičienė, prof. Marius Šaliamoras. Daugiausia diskusijų sukėlė rinkėjų iš akademinės bendruomenės apibūdinimas, jos išplėstinis išvardinimas, padalinių proporcingo atstovavimo ir kriterijų, pagal kuriuos bus sudaromi rinkėjų sąrašai, aptarimas. Buvo akcentuota, kad Akademijos Statuto (kuris tvirtintas 2013 m.) nuostatomis neatitinkant Mokslo ir studijų įstatymo nuostatų, vadovautis privalu pastarosiomis. Buvo iškeltas siūlymas dėl šio klausimo balsavimo formos – balsuoti viešai ar slapta. Dviem senatoriams pasisakius prieš, 27 – už, nutarta balsuoti atvirai. Senatas balsų dauguma (26 – už, 3 – susilaikė) patvirtino atnaujintą Vilniaus dailės akademijos Tarybos rinkimų aprašą su redakciniais taisymais.

Po to Senato pirmininkas doc. Š. Šlektavičius informavo, kad gautas Vilniaus fakulteto siūlymas suteikti pedagoginį profesoriaus vardą Vilniaus fakulteto prof. Alvydui Šeibokui. Pažymėjo, kad yra pateikti ir senatoriams iš anksto susipažinti išsiųsti visi reikalingi kandidato pedagoginį vardą gauti dokumentai ir teigiamos rekomendacijos. Doc. R. Kilčiauskas trumpai pristatė pedagoginę, profesinę ir kūrybinę prof. Alvydo Šeiboko veiklą, kuri ne kartą įvertinta nacionaliniame ir tarptautiniame kontekste, pažymėdamas platų profesinį žinojimą ir pedagoginį dalykiškumą. Slaptu balsavimu už pedagoginio profesoriaus vardo suteikimą Alvydui Šeibokui pasisakė 28 Senato nariai, susilaikė 1.

Svarstyta VDA komunikacijos strategijos tvirtinimas. Prorektorius menui ir mokslui dr. M. Iršėnas trumpai pristatė Akademijos logotipo priešistorę, dabar naudojamo logotipo trūkumus, mintį sukurti vientisą Akademijos komunikacijos strategiją ir naują identitetą. *Synthesis Consulting Group* atstovas Gediminas Užkuraitis išsamiai pristatė siūlomą VDA komunikacijos strategijos pagrindinius principus, akcentus. Pasisakė: prof. dr. R. Maldutienė, prof. dr. Ž. Augustinas, doc. A. Repovas, doc. Marius Žalneravičius, prof. J. Audėjaitis, doc. dr. Rokas Dovydenas, stud. Emilija Globytė, stud. Karolis Eidikis, stud. Patricija Markevičiūtė, dr. Ieva Pleikienė, prof. I. Skauronė, prof. Remigija Vaitkutė, doc. Š. Šlektavičius, doc. Jolanta Mikulskytė, doc. S. Inčirauskaitė-Kriaunevičienė, prof. K. Bogdanas, dr. M. Iršėnas. Senatas balsų dauguma (25 – už, 4 – susilaikė) patvirtino VDA komunikacijos strategiją.

Svarstyta VDA grafinio identiteto pristatymas ir nuomonės teikimas VDA Tarybai. Dizaino studijos *andstudio* atstovas Augustinas Paukštė, pažymėjęs, kad siūlomas grafinis identitetas – tai komunikacijos strategijos vertimas į vaizdus, išsamiai pristatė siūlomus sprendimus.

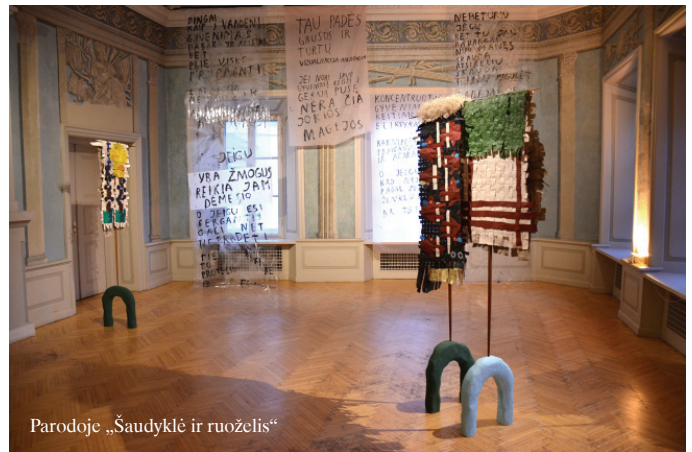
VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KRONIKA

Kovas

- 1 d. Tamošaičių galerijoje „Židyns“ atidaroma paroda „Šaudyklė ir ruoželis“ (Eglė Jauncems, Morta Jonynaitė, Ieva Rojūtė, Anastazija Tamošaitienė)
- 1 d. VDA „Lauko expo“ atidaroma Zinaidos Blyzniuk (Zina Twin, Ukraina) paroda „Narsūs / Brave“
- 4 d. VDA Telšių galerijoje atidaroma Ugnės Burvytės ir Artūro Manukiano kuruojama grupinė paroda „EKZUVIJAI“
- 4 d. Panemunės pilyje atidaromos trys parodos: „Abiejų Tautų Respublikos šlovė. Vaivadijų bajorų uniforminis kostiumas“, Birutės Lemke „Hortifikacija. Tapyba ir šiltnamis“, Ivetos Bajorinaitės fotografijų paroda „Iškiliųjų dvarai“
- 10 d. VDA Telšių galerijoje atidaroma menininkės-fotografės Vytautės Trjonytės paroda „Homo (Sovieticus)“ ir tekstilininkės Žydrūnės Kriūkaitės-Juciuvienės tekstilės miniatiūrų paroda „Dygsnių dienoraštis 365“.
- 14 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Ievos Grigienės paroda „Iltinės Lelijos“
- 14 d. Parodų erdveje „Kreatoriumas“ atidaroma menininko iš Ukrainos Antono Pedos paroda „Is this what you drew as a child?“ (Ar tai piešei vaikystėje?)
- 14 d. Galerijoje „Kairė-dešinė“ atidaroma Mato Dūdos paroda „Gibaras baudzint“
- 14 d. VDA Kauno fakulteto bibliotekos fojė atidaroma Deimantės Petkevičiūtės personalinė akvarelės darbų paroda
- 14 d. Vilniaus dailės akademijoje lankosi menininkė iš JAV – Zoë Charlton
- 20 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma paroda „Ištikimas klasikai. Skulptoriui Leonui Žukliui – 100“
- 20 d. VDA galerijoje „5 malūnai“ atidaroma Joginto Čepulio ir Kotrynos Navickaitės grupinė paroda „XIUKAI“

Zinaidos Blyzniuk paroda „Narsūs / Brave“

Parodoje „Šaudyklė ir ruoželis“

- 30 d. „Titanike“ atidaroma grupinė dizaino paroda
- 30 d. Baltajame koridoriuje (VDA Senieji rūmai) atidaroma jaunujų tapytojų paroda „Laisvės vertė“
- Vidmanto Jankausko nuotraukos*

Ievos Grigienės parodoje „Iltinės Lelijos“

Paroda Baltajame koridoriuje

Iš dizainerių parodos „Titanike“

SENATE

Pasisake: doc. M. Žalneravičius, prof. I. Skauronė, dr. M. Iršėnas, doc. dr. R. Dovydėnas, prof. K.s Bogdanas, doc. A. Repovas, prof. dr. Ž. Augustinas, doc. J. Mikulskytė, prof. R. Vaitkutė, prof. dr. R. Maldutienė, stud. Emilija Globytė, Ailenas Matulaitis, doc. Š. Šlektavičius, prof. M. Šaliamoras. Pasisakiusieji išsakė pastabų, siūlymų patobulinti pateiktą variantą. Senatas vienbalsiai nutarė sudaryti tokios sudėties darbo grupę Vilniaus dailės akademijos grafinio identiteto siūlomam variantui patobulinti: Karolis Eidikis, studentų atstovas, Senato narys, dr. Marius Iršėnas, Senato narys, Ailenas Matulaitis, VDA Komunikacijos skyriaus vadovas, doc. Jolanta Mikulskytė, Senato pirmininko pavaduotoja, doc. Andrejus Repovas, Senato narys, doc. Marius Žalneravičius, Senato narys.

Buvo aptartas Senato pirmininko doc. Šarūno Šlektavičiaus pasiūlymas gegužės 17 d. Senato posėdį rengti Telšių fakultete, o rugsėjo 27 d. – Klaipėdos fakultete.

Trumpas žvilgsnis į Estijos dailės akademijos biblioteką

Kovo pabaigoje Vilniaus dailės akademijos bibliotekos atstovai lankėsi Estijos dailės akademijos bibliotekoje. Komandiruotė organizuota, pateikus paraišką ir laimėjus konkursą stažuočių vizitams pagal Erasmus+ programą.

Bibliotekos direktorė Rūta Kuodienė ir duomenų bazių administratorė Vaida Jankauskaitė turėjo puikią galimybę susipažinti su Estijos dailės akademijos bibliotekos darbuotojų veiklomis: vadyba (planavimu ir finansinių išteklių paskirstymu), informacijos išteklių komplektavimu ir katalogavimu, paslaugomis akademinėi bendruomenei bei išorės lankytojams. Estijos mokslo ir studijų institucijų bibliotekų dokumentai aprašomi trijose skirtingose informacinėse sistemose, o Lietuvos akademinės bibliotekos naudoja vieną informacinę sistemą.

Diskutuota su visais bibliotekos darbuotojais, susipažinta su kiekviena jų atsakomybės sritimis. Apžiūrėtos bibliotekos atvirų fondų ir nedidelės saugyklos erdvės, susipažinta su studijų aplinka, poilsio erdvėmis studen-*(nukelta į 4 psl.)*

ARCHYVAI

KAUNO TAIKOMOSIOS DAILĖS
INSTITUTAS PRIEŠ 80 METŲ

Kauno dailės mokykla
Kaunas, 1941 m. lapkričio mėn. 4 d.
Nr. 655

Ponui Švietimo Valdybos įgaliotiniui Kaune.

Kadangi Kauno taikomosios Dailės Mokykloje garbingoje vietoje nederėtų pakabinti nuotrauką ar reprodukciją, tai yra ne rankų darbo pavyzdinę originalą, mokyklos vadovybė, vykdant Pirmojo Generalinio tarėjo įstaigos raštą Nr. 571, yra numaciūsį įgyti iš pasižymėjusio lietuvių dailininko Alfonso Janulio (dabar pensininko) aliejiniais dažais nutapytą Adolfo Hitlerio portretą. Minėtas paveikslas jau iškabintas ir yra tikras Kauno Taikomosios Dailės Mokyklos didžiosios salės papuošalas. Dailininko A. Janulio kūrinys yra įvertintas 200 RM.

Šiuo prašau Jūsų leidimui minėtam paveikslui įgyti iš paskirtų patvirtintos sąmatos kreditų Str. 12 (inventoriui įsigyti).

V. K. JONYNAS

Direktorius

***

Iš 1942 01 27 direktoriaus V. K. Jonyno rašto Švietimo generaliniam tarėjui:
„...Po 1941 m. birželio mėn. 22 d. įvykių buvo atstatyti senieji Lietuvos įstatymai ir kalbamosios mokyklos buvo pradėtos vadinti senaisiais vardais. Vėliau tamstos, Ponas Generalinis tarėjau, sutikimu Vilniaus Laisvosios Dailės Mokykla buvo leista oficialiai vadintis Vilniaus Dailės Akademija.

Atsižvelgiant į tai, jog Vilniaus Dailės Akademija ir Kauno Taikomosios Dailės Mokykla vadovaujasi tuo pačiu Dailės Mokyklų įstatymu, išsina tolygią programą, turi dėstytojus vienodų kvalifikacijų dailininkus specialistus, baigusiems duoda tokius pačius diplomus bei pažymėjimus teikiančius aukštojo mokslo baigimo teises, turi vienodus etatus, ir mokslo personalas bei tarnautojai gauna vienodą atlyginimą, darosi nuoseklu, kad ir iš mokyklų pavadinimų būtų aišku Vilniaus Dailės Akademija ir Kauno Taikomosios Dailės Mokyklą esant vienedo tipo ir teisių mokyklas.

Dėl nepriėjusio mokyklos pavadinimo tuo tarpu negalime turėti pastovios anspaudos, spausdintų blankų, studijų knygelių ir eilės kitų administracijai reikalingų priemonių. Šių mokslo metų gale baigiantiesiems mokyklą studentams reiks paruošti atitinkamus diplomus ir pažymėjimus, kuriuose turėtų figūruoti tikslus, pastovus mokyklos pavadinimas.

Remdamasis aukščiau išdėstytais samprotavimais ir Kauno Taikomosios Dailės Mokyklos Mokytojų Tarybos pageidavimais prašau Poną Švietimo Generalinį Tarėją leisti Kauno Taikomosios Dailės Mokyklai oficialiai vadintis Taikomosios Dailės Institutu“.

***

ŠVIETIMO VALDYBA Kaunas, 1942. II. 26.

KAUNO TAIKOMOSIOS DAILĖS MOKYKLA

Nr. 93.

PONUI MENO DEPARTAMENTO DIREKTORIUI

Kauno Taikomosios Dailės Mokyklos jaun. mokytojas Viktoras Petravičius nuo eitų audinių studijos vedėjo pareigų, su juom susitarus, kaip ne specialistas, nuo š. m. sausio mėn. 1 d. buvo atleistas ir paliktas tos pačios studijos komponavimo-projektavimo klasės vedėju ir mokytoju su tuo pačiu mėnesiniu atlyginimu. Vėliau, kuomet kalbamos studijos vedėju buvo paskirtas A. Tamošaitis jaun. mokytojas Viktoras Petravičius šiuo potvarkiu liko nepatenkintas ir pradėjo siuntinėti tamstai, Pone Direktoriau, ir Mokyklos tarybai įvairius raštus ar jų nuorašus. Kalbamų raštų turinį sudaro jaun. mokytojo. Viktoro Petravičiaus įsitikinimas, kad jis studiją vedė gerai ir kad naujas studijos vedėjas A. Tamošaitis to nesugebės atlikti. Be to, šiam teigimui jaun. mokytojas Viktoras Petravičius pradeda vartyti demagogiją ir šmeižtus, liečiančius naują studijos vedėją ir kitą tos studijos personalą, teigdamas, kad laikinai samdoma audinių studijos meistrė yra buvusi A. Tamošaičio tarnaitė ir tam panašius, kadangi audinių studijos meistrė samdė ir kvietė ne A. Tamošaitis, o Viktoras Petravičius ir prie Viktoro Petravičiaus ji dirbo visose bolševikų valdymo metu, ir niekad pas p. A. Tamošaitį nei tarnaitė, nei kitose pareigose netarnavo, tai tokį jaun. mok. Viktoro Petravičiaus elgesį skaitau sąmoningu pramanytų gandų skleidimu, kurio negalima suderinti su mokytojo etika ir garbe.

Dėl nepateisinamo jaun. mok. Viktoro Petravičiaus elgesio Dekoratyvinių Audinių studijos vedėjas Antanas Tamošaitis, tos studijos inspektorė Anastazija Tamošaitienė ir tos studijos meistrė Albina Paulauskienė nuo š. m. kovo mėn. 1 d. prašo būti atleisti. Be to, tos studijos studentai yra padavę kolektyvinį prašymą, kad p. A. Tamošaitienė ir toliau paliktų tos studijos instruktore.

Š. m. vasario mėn. 18 d. jaun. mok. Viktoras Petravičius paprašė nuo š. m. kovo mėn. 1 d. išrūpinti jam trijų mėnesių atostogas todėl, kad jis nebuvo paliktas studijos vedėju. Ilgalaike atostogas tarpininkauti Švietimo Valdyboje mokykla atsisakė, kaip nepagrįstą.

Už jaun. mok. Viktoro Petravičiaus mano įsakymų nevykdymą, nesąžiningą ėjimą jam pavestų pareigų ir nepristatymą pamokų praleidinėjimus pateisinančių

dokumentų daviau griežtą viešą papeikimą.

Jaun. mok. Viktoras Petravičius į Kauno Taikomosios Dailės mokyklą buvo paskirtas bolševikų valdymo metu.

Š. m. vasario mėn. 25 d. jaun. mok. Viktoras Petravičius padavė pareiškimą, prašydamas, kad jį iš pareigų atleisti.

Kaip dabar paaikškėjo jis su šeima keliasi gyventi provinciją ir prieš išvykdamas bandė galimumus gauti ilgalaikes atostogas. Tam ieškojo įvairių pretekstų ir priežasčių ir ta pačia proga neleistinai išsiplūdo.

Prašau Poną Direktorių Tarpininkavimui pas p. Švietimo Generalinį Tarėją jaun. mok. Viktorą Petravičių jo paties prašymu nuo š. m. vasario mėn. 25 d. iš Kauno Taikomosios Dailės Mokyklos jaun. mokytojo eitų pareigų atleisti.

V. K. JONYNAS

DIREKTORIUS

***

J. ČIBIRAS

Kanceliarijos viršininkas

Nr. 220. 1943.VII. 7.

Jo Ekselencijai

Ponui Generalkomisarui, K a u n e

Pagal paskelbtą kraštui 1941. XII. 19 d. potvarkį apie darbo prievolės įvedimą okupuotose rytų srityse ir 1942 m. VIII. 27 d., o taip pat 1943. I. 25 d. papildomus potvarkius, vyrai gimę 1912–1918 ir 1925 m. privalo registruotis darbo prievolės atlikti.

Šio potvarkio yra paliesti Taikomosios Dailės Instituto trys pedagogai mokytojai, kurie be to, yra labai gabūs, visuomeni žinomi ir pasireiškę dailininkai kūrėjai.

1) Vytautas KOŠUBA, gimęs 1915. VIII. 15 d. Minske, tautybės lietuvis, nevedęs. Skulptorius Vytautas KOŠUBA genialiai valdantis skulptūroje medžio drožimo, granito ir marmuro kalimo technikas, o taip pat turėdamas retus gabumus ir darbštumą yra ne tik nepamainomas Taikomosios Dailės Instituto dekoratyvinės skulptūros studijos vedėjas, bet taip pat ir retų davinų skulptorius kūrėjas.

Jo paskutiniai darbai yra: 1) Lietuvių tremtinių išvežimas į SSSR (bareljefas sukurtas 1941 m. form. 2,40x0,9 mtr. Teroro Muziejuje), 2) Skulptūra vaizduojanti Lietuvos kančias, padarytas bolševizmo (skulptūra sukurta 1942 m. 2,20 dydžio Teroro Muziejuje), 3) Kalinių išsilaisvinimas iš bolševikų kalėjimo (1942 m. Apžvalginėje Lietuvos meno parodoje apdovanota 1 skulptūros premija), 4) Telsiuose statomam bolševikų Rainingi miškelelyje nukankintiems kalinimas paminklui-koplyčiai simbolinė skulptūra 2,30 mtr. aukščio. Šią skulptūrą skulptorius dirba jau šeštas mėnuo ir ji dar nėra baigta.

2) Vytautas KASIULIS, gimęs 1918 m. V. 23 d. Rusijoje, vedęs, tautybės lietuvis. Tapytojas Vytautas KASIULIS nežūrint į tai, visai neseniai baigė mokslą, tačiau dėl savo retų ir išimtinių gabumų žanrinės tapybos srityje buvo pakviestas į Instituto dekoratyvinės tapybos studiją instruktoriaus pareigoms. Nežūrint šio trumpo laikotarpio Vytauto KASIULIO kūryba visuomenės buvo labai palankiai sutikta, o meno kritikai labai gerai įvertinta. Apžvalginėje 1942 m. parodoje KASIULIUI buvo paskirta 1 premija už tapybą, o 1943 metais „Sodybos“ skelbtame tapybos konkurse laimėjo taip pat 1 premiją. Paskutiniu laiku Kasiulis su atsidėjimu renka medžiagą ir ruošia eskizus kolosaliniam tapybos darbiui „Vokiečių kariuomenė išlaisvina Lietuvą iš bolševikų jungo“ (virš 3 mtr. ilgio).

3) Vincas DILKA, gimęs 1912. II.15 d. Panevėžio apskr., tautybės lietuvis, vedęs, 3 vaikai. Tapytojas DILKA Vincas yra Taikomosios Dailės Instituto direktoriaus pavaduotojas, neseniai baigęs mokslus Italijoje. Pasireiškęs kaip geras administratorius, pedagogas ir dailininkas. 1943 m. meno parodoje jo kūrinių įsigijo Vytauto Didž. Kultūros Muziejus. Meninėje srityje daugiau pasireiškėti kliudė užimamos administracinės pareigos.

Taikomosios Dailės Institutas kaip specialinė mokykla, kuri ruošia amatų mokyklų mokytojus ir kvalifikuotus amatininkus savo mokomajame personale turi gerus sričių specialistus tik jaunesnėje kartoje, kuri tam buvo specialiai parngta. Čia išvardinti asmenys įeina į šią kategoriją.

Esame giliai įsitikinę, kad bolševizmui nugalėti jokia auka negali būti per didelė, ir kad prieš šią žmonijos nelaimę privalom kovoti visi ir visomis priemonėmis. Menininkai dėl savos skirtingos dvasinės struktūros, o taip pat dėl nepatyrimo yra blogi fizinio darbo darbininkai. Be to, meno kūriniai, kuriuose yra įkūnyta visa bolševistinės niekšybės tikrovė kalba į žmonių širdis suprantama kalba. Daleidžiame, kad asmenys sugebėdami genialiai valdyti meno ginklą ir nukreipdami jį prieš bolševistinį siaubą jau tuom pačiu kovoja ir prisideda kovoti prieš bolševizmą. Nesuklysimė pasakę, kad KOŠUBOS skulptūros, apkliaę su Teroro muziejaus rengiamomis parodomis visą kraštą, bolševizmui sudavė skaudų smūgį. Tuos darbus pamatęs ne vienas apakėlis turėjo praregėti.

Šių samprotavimų vedini turime Garbę prašyti Poną Generalinį Komisarą rast galimū nuo darbo prievolės atleisti aukščiausiai išvardintus asmenis ne vien kaip mokytojus, bet taip pat ir kaip pasireiškusių dailininkus-kūrėjus, kurie savo neapykantą ir kovą prieš bolševizmą efektyviau sugebės pravest kūrybiniame fronte.

V. K. Jonynas

Taikomosios Dailės Instituto Direktorius

A. Žmuidzinavičius

Dailininkų Sąjungos Pirmininkas

P. Kalpokas

Dailininkas, Taikomosios Dailės Instituto vyr. mokytojas.

Lietuvos literatūros ir meno archyvas. F61. Ap.3. B.10, 11, 13

Trumpas žvilgsnis...

tams bei darbuotojams. Pasidalinta patirtimi apie visų studijų pakopų baigiamųjų darbų saugojimą popieriniu formatu ir elektroninėje erdvėje. Džiugu pripažinti, kad šioje srityje Vilniaus dailės akademijos biblioteka yra vienu laipteliu aukščiau – baigiamieji darbai praeina teksto sutapties patikrą iki gynimo. Tačiau Estijos dailės akademijoje atsakomybės už studijų baigiamąjį darbą pasidalina po lygiai – studentui, darbo vadovui, studijų tarnybai, bibliotekai. Jaučiamas glaudesnis bendradarbiavimas dėl bendro rezultato, viešinant studijų baigiamuosius darbus. Aptartas bibliotekos vaidmuo registruojant mokslinę produkciją.

Kolegos Taline yra sukūrę lokalią sistemą su talpykla, kurią palyginome su Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos informacinė sistema (eLABa), kurioje kaupiami ir viešai prieigai teikiami mokslo ir studijų dokumentai ir/ar jų metaduomenys (baigiamieji darbai, mokslo publikacijos, ir jau neseniai atsiradusi galimybė registruoti meninės veiklos produkciją). Susipažinta su parodų bibliotekoje rengimo principais, informacijos pateikimo vieningame stiliuje būdais, labiau išsystomis e-paslaugomis (e-skaitytų kortelė, itin nauji galingi kompiuteriai, nemokamas spausdinimas/kopijavimas/skanavimas).

Pagal Estijos dailės akademijos bibliotekininkų rekomendacijas buvo aplankytos ir kitos akademines, viešosios, muziejų ir galerijų bibliotekos Talino bei Tartu miestuose ir netgi kelios bibliotekos Helsinkio mieste, Suomijoje. Tarptautinių susitikimų metu susipažinta su įvairaus lygmens bibliotekų paslaugomis. Didesnis dėmesys skirtas meno bibliotekų lankymui. Sužavėjo Tartu Pallas taikomųjų mokslų universiteto bei profesinės dailės mokyklos bendros bibliotekos darbuotojų požiūris į teikiamas paslaugas studijuojančiam jaunimui. Nuo pat pirmų mokslo dienų itin didelis dėmesys skiriamas skaitymo įgūdžių ugdymui ir saugiai psichologinei būsenai palaikyti. Biblioteka – tai ta vieta, kur turi jaustis labai saugus, nebijoti klausti. Dažnu atveju bibliotekininkas čia tampa pagalbininku, ieškant informacijos per žaidimą, bei psichologu.

Užmezgti ryšiai su Estijos meno bibliotekų asociacijos nariais, kuriai priklauso bibliotekininkai iš Estijos dailės akademijos, Pallas taikomųjų mokslų universiteto (Tartu), Tartu profesinės dailės mokyklos, Tartu universiteto, kitų

mokslo, studijų ir kultūros institucijų. Beje, 2022-ųjų rudenį net 14 šios asociacijos narių lankėsi Vilniaus dailės akademijos bibliotekoje.

Į visų aplankytų bibliotekų, turbūt, didžiausią išpūdį paliko Helsinkio centrinė *Oodi* biblioteka (Lietuvoje tai būtų pagrindinė miesto viešoji biblioteka). Bibliotekos koncepcija išprovokavo diskusijas tarp miestiečių – kokia gi turėtų būti biblioteka? Kam ji skirta? Remiantis XXI a. bibliotekų koncepcijomis, šiuolaikinė biblioteka turi pasiūlyti skaitytojams/lankytojams ne tik knygas, žurnalus ir kitus šaltinius, erdvę studijoms, individualiam bei grupiniam darbui, bet ji turi būti erdvė bendravimui, kūrybiniams su-

manymams įgyvendinti, diskusijoms, poilsiui net žaidimams ir sportui. Pavyzdžiui, Tartu universiteto biblioteka turi atskirą sporto salę, kuri yra atvira visiems nustatytomis valandomis, išskyrus keletą išimčių. *Oodi* bibliotekoje išsiskyrė šiuolaikinės architektūros vientisumu, interjero ir paslaugų derme, aiškia infografika, daugiakalbiskumu nuorodų sistemose. Žinoma galima ginčytis, ar visa tai tinka studijų aplinkai? Tačiau tikrai daugelį paslaugų ir funkcionalumų galima būtų pritaikyti ir Vilniaus dailės akademijos bibliotekoje. Pirmiausia verta būtų apsvarstyti savitarnos išdavimo sistemos diegimą.

Helsinkio mieste svečiuojantis tik kelias valandas, aplankytos dar dvi bibliotekos: Helsinkio universiteto bei *Kiasma* šiuolaikinės dailės galerijos. Ir vėlgi – didžiausias išpūdis bibliotekų vizualinėje grafikoje – puikiai pateikiamos nuorodos, kaip ir kur ieškoti, žaidimai spalvomis (knygos sužymėtos skirtingu spalvų lipdukais, priklausomai nuo jų išdavimo termino) ir pan.

Vizito išpūdžiais ir nuotraukomis jau spėta pasidalinti su Vilniaus fakulteto bibliotekos kolegomis. Bibliotekų švaros dienos metu diskutavome ir svarstėme, kas mums būtų svarbu, tobulinant bibliotekos paslaugas, kokių naujovių galime pasisemti iš užsienio kolegų.

Pirmiausia džiaugiamės, kad bendradarbiavimas tarp VDA ir Estijos dailės akademijų leis abiejų institucijų bendruomenėms pasiskolinti trūkstamus elektroninius dokumentus bei keistis leidyklių leidžiamais leidiniais. VDA biblioteka galės dalyvauti Estijos meno bibliotekininkų asociacijos rengiamuose seminaruose.

VDA bibliotekos direktorė Rūta Kuodienė

Trumpai

• Vasario 17 – kovo 19 dienomis, Danijos nacionalinėje galerijoje (*Statens Museum for Kunst*), Kopenhagoje vyko „Hotel Pro Forma“ performansas ELECTRICITY. Jame pasirodė Skulptūros katedros studentė Kristina Švenčionytė, o prie scenografijos prisidėjo Skulptūros katedros dėstytoja lektorė Ona Juciūtė • Kovo 10 d., Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės išvakarėse, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Didžiojoje salėje vykusioje iškilmingoje ceremonijoje buvo įteiktos M. K. Čiurlionio paskatos–stipendijos. Jos skiriamos jauniems kūrėjams iš Vilniaus dailės akademijos ir Lietuvos muzikos ir teatro akademijos. Šiais metais paskata–stipendija skirta VDA tapybos magistro antro kurso studentei Agatai Orlovskai už projektą–parodą „Tik užsimerkus Tave matysiu, uždenk ausis, Tave girdėsiu“ ir LMTA kompozicijos magistro pirmo kurso studentui Domantui Pūriui už projektą–kompoziciją vargonams keturiomis rankomis ir elektronikai „Like an Underground River“ • Vilniaus dailės akademijos Architektūros katedros docentas, architektas, VDA tarybos narys Romualdas Kučinskas išrinktas vadovauti profesionaliai vertinimo komisijai, kuri šių metų liepos 1-ąją, kai Lietuvoje švenčiama Architektūros diena, pirmą kartą teiks Nacionalinius architektūros apdovanojimus (NAA) • Kovo mėnesį tęsėsi „Mediaramos“ renginiai, skirti VDA Fotografijos, animacijos ir medijų meno katedros 25-mečio refleksijai. Kovo 3 d. šiuolaikinio meno erdvėje „Atletika“ atidaryta paroda ir „Trys judančio vaizdo dešimtmečiai: 1996–2023 m. videokūrinių rinkinių retrospektyva“. Vygando Šimbelio ir Vytauto Juozėto audiovizualinis projektas „RGB Poetics“. Nuo kovo 7 d. (antradieniais) VDA parodų salėse „Titanikas“ vyko Tāta Frenkel performatyvi ekskursija „Po parodą su Tāta“. Kovo 8–10 d. rengtos T. Frenkel kūrybinės dirbtuvės „Diagraminiai naratyvai per Neregimų menų prizmę“, o kovo 11 d. – Violetos Tvorogal ir Natalijos Lokcikaičės kūrybinės-educacinės bioplastiko dirbtuvės. Kovo 12–16 d. – Andriaus Rugio gyvas garšų

muziejus ir klausos terapijos studija „Garso korys“. Kovo 17 d. – Valentino Klimašausko skaitymų vakaras „Everybody Reads Propaganda“. Kovo 18 d. Valentyn Odnovion skaitė paskaitą „Correlation Between the Image and Its Reason“, o kovo 21 d. – Andrius Rugys – paskaitą „Kūrybinė sielovada su Karvėmis ir Bitėmis“. Kovo 23 d. vyko *artist talk*, kurioje dalyvavo: Viltė Bražiūnaitė ir Tomas Sinkevičius, Milda Dainovskytė ir Laurynas Skeišgiela, Laura Stasiulytė Gudaitė, Zygmantas Kudirka, Saulius Leonavičius, Austėja Masliukaitė, Dalia Mikonytė ir Adomas Zudys, Robertas Narkus ir Milda Zabarauskaitė, Artūras Raila, Aistė Marija Stankevičiūtė, Alvydas Lukys. Kovo 24 d. surengtas mokslinis-praktinis simpoziumas „Viskas yra medijos!“ ir Monikos Dirsytės performansas „Tikra/Netikra“. Tos pačios dienos vakare kultūros komplekse „Sodas 2123“ įvyko projekto uždarymas • Kovo 23 d. VDA lankėsi humanitarinius mokslus vertinantys tarptautiniai ekspertai: Ivana Diaz Fernandez (Barselonos universitetas), Timo Virtanen (Helsinkio universitetas), Kathleen James-Chakraborty (Dublino universiteto kolegija). Ekspertai susitiko su VDA administracija, tyrėjais ir mokslo doktorantais, apžiūrėjo mokslinių tyrimų infrastruktūrą • Paskelbti „Zabolis Art Prize 2023“ konkurso laimėtojai: 1 vieta: Gabija Pritkovaitė už darbą „Following days“ (VF, Tapybos katedros magistrantūros I k. stud.); 2 vieta: Anton Pedos už darbą „The Cost“ (VF, Tapybos katedros magistrantūros absolventas); 3 vieta Jonas Motiejus Meškauskas už darbą „nr. 114-15“ (VF, Tapybos katedros bakalauro IV k. stud.). *Zabolis partners* bendruomenės simpatijos – Deimantė Petkevičiūtė „Gija“ (KF, Tapybos katedros bakalauro III k. stud.); *Zabolis partners* komisijos simpatijos – Diana Remeikytė „Gyvulių ūkis. 2022 11 24“ (VF, Grafikos katedros magistrantūros absolventė). Specialūs prizai skirti: Indrei Rybakovaitėi „Be pavadinimo #2“ (VF, Įvietinto meno ir scenografijos katedros magistrantūros I k. stud.); Martynui Pekarskui „Techninė apžiūra 2022 balandis“ (VF, Įvietinto meno ir scenografijos katedros magistrantūros absolventas); Felicijai

Dudoit „Pripučiamas palmės II“ (VF, Tapybos katedros magistrantūros II k. stud.), Benui Liandzbergiui „I Will Walk Into Your Garden“ (VF, Įvietinto meno ir scenografijos katedros magistrantūros absolventas); Ugnėi Kuniauskaitėi „1“ (Jurbarko gimnazijos 12 kl. mokinė); Vasarei Kuprevičiūtei „Susitikime Jėzuje Kristuje“ (VF, Tapybos katedros bakalauro II k. stud.) •

LIETUVIŲ DAILININKAI

Tapytojas Aleksandras Slendzinskis (1803 03 13–1878 08 18). Autoportretas, 1849.